

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 21.5.2012

Jméno a příjmení studenta: Veronika Výletová

Obor:

Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Marek Šebeš, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Ageismus a prezentace seniorů v televizních reklamách

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce má požadovaný rozsah i srozumitelnou strukturu, poměr délky teoretické části k části praktické (2:1) je vzhledem k typu práce a celkovému rozsahu v pořádku. Práci chybí anglické summary.

2. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení hypotéz a cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod)

A	B	C	N
---	---	---	---

Cílem práce je dle autorky přiblížit v teoretické rovině problematiku ageismu, a posléze ukázat, zda a v jaké podobě se objevuje v českém mediálním prostředí. Pro analýzu byla zvolena metoda sémiotické analýzy televizních reklam, její vymezení je však v práci velmi vágní, autorka například nijak nepojednává o přednostech a zároveň nevýhodách a omezeních tohoto výzkumného postupu. Zkoumaný vzorek 11 reklam se nakonec jeví jako poněkud úzký a možná ne zcela nasycený.

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

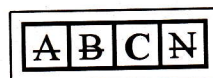
(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka v textu vychází z 12 monografií a několika sborníkových příspěvků, mezi publikacemi nechybí základní práce, které k problematice stárí, stárnutí a ageismu v ČR vyšly (Vidovičová, Haškovcová, Tošnerová). V seznamu prací postrádám publikaci věnující se přímo metodě sémiotické analýzy, autorka vychází pouze z přehledové práce Trampoty a Vojtěchové věnované různým metodám výzkumu médií. Parafráze, citování i bibliografické odkazy jsou vesměs v pořádku, občas je však znát autorčina menší zkušenost s psaním prací tohoto typu. Ta se projevuje například tím, že bibliografické odkazy u citací nejsou často uváděny přímo za citovanými větami, ale až v dále v textu (což může čtenáře zmást), nebo v případě, kdy autorka přebírá od autora jedné z použitých publikací citaci jiného autora, avšak opomene to správně uvést do citačního odkazu (viz Eriksen na s. 9).

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém)

Analýzu znalostí a schopností diplomantky rozdělím na dvě části.

1) Teoretická část práce

Tato část je kompilací ze základních děl věnovaných problematice ageismu a stárnutí. Autorka na jedné straně dokázala dobře vybrat stěžejní témata a nalézt k nim odpovídající informace v použité literatuře, na straně druhé se často omezuje na pouhou reprodukci ve formě parafrází a citací. V některých pasážích je pak práce až příliš závislá na jednom zdroji. To se týká především navazujících kapitol 3.2. *Sociální politika*; 3.3 *Senioři a chudoba* a 3.4. *Penzijní systém*. Tato trojice kapitol vychází takřka výhradně z jedné práce Heleny Haškovcové a odhadem ze dvou pětin je tvořena pouze citáty. Problémem přitom není pouze fakt závislosti na jednom zdroji, ale též povaha tohoto zdroje. Ač je profesorka Haškovcová respektovanou autoritou v oblasti problematiky stárnutí, jedná se o bioložku a lékařku, nikoli odborníka v oblasti sociologie, ekonomie, sociální práce apod. Pokud už se autorka rozhodla z Haškovcové vycházet i v těchto tematických oblastech, měla předkládané informace doplňovat a aktualizovat. Vyhnula by se tak některým zjevným chybám. Pokud by studovala aktuální statistiky vývoje počtu osob nad 65 let, patrně by si hned povšimnula, že uváděný údaj o počtu seniorů v ČR je absurdní (chyba je na straně diplomantky, která číslici špatně opsala). Stejně tak by při důkladnějším studiu penzijního systému zjistila, že od doby vydání knihy Haškovcové došlo k velmi podstatné změně zákona o důchodovém pojištění a tudíž uváděný věk odchodu do důchodu je již neplatný.

2) Výzkumná část práce

Analýze reklam schází větší hloubka a argumentační podpora jednotlivých soudů. V autorčině pojetí se ze sémiotické analýzy stává spíše volná úvahová technika, kterou lze hravě doložit prakticky cokoli. Že to není tak jednoznačné, se pokusím ukázat v následující polemice s autorčinými soudy.

Reklama na Prostamal Uno. Autorčin soud o paralele starého auta a starého člověka se zdá oprávněný. Lze však interpretovat to, že v závěru reklamy muž s partnerkou odjíždějí kabrioletem na piknik do přírody, za „náznak mýtu neužitečného času“? Nejedná se naopak o kontramýty, neboť muž je aktivní (opravuje auto) a oba partneři zjevně ekonomicky nestrádají (takže by byl narušen mýtus chudého seniora)?

Reklama na GS Condro. V čem hledat potvrzení stereotypu stáří= nemoc, když jeden senior sejde schody svižně a druhý nikoli? Je věta „nenechá si poradit“ skutečně výrazem stereotypu, že starší lidé nejsou ochotni zkusit něco nového, když tuto větu říká jeden senior o druhém?

Reklama na čaj Saga: Je zde senior opravdu zobrazen jako někdo, komu špatně slouží paměť? Vždyť větu o oblíbeném čaji pronese ještě předtím, než se ho napije, čili zde jde spíše o rétorickou figuru doprovázenou pohotovou a vtipnou reakcí.

Priessnitz: Je stereotypem zobrazovat seniora s holí, když jde o propagaci přípravku na klouby pro seniory?

Tyto polemiky chtějí ukázat na to, že i sémiotickou analýzu je potřeba dělat systematicky a všechny soudy argumentačně propracovat. Nadto se zde ukazuje významný metodologický problém: nebylo by užitečné rozdělit analyzované reklamy na ty, kde jsou senioři cílovou skupinou, a ostatní, kde se pouze vyskytují v souvislosti s výrobkem či službou, jež nejsou určeny primárně pro ně? Není totiž logické, že v reklamách na léky a zdravotnické pomůcky pro seniory se budeme potkávat s obrazem seniorů, kteří mají nějaký zdravotní problém? Lze toto považovat za stereotypní zobrazení?

5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

Výsledky výzkumu i závěr práce považuji za velmi stručné, avšak korektně utvořené.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce vykazuje poměrně slušnou jazykovou úroveň, nejčastější chyby se objevují v interpunkci (s. 9, 12, 19, 20, 21, 30, 42, 44), dále v nesprávně utvořených větách (s. 16: *Představa...*; s. 30 *Tématem negativního...*), a špatném užívání zájmen můj/svůj (s. 11, 31). Výjimečně se objeví špatné skloňování (s. 36 *tyto data*) a shoda podmětu s přísudkem (s. 44 *dospělí muž*).

7. Formální a grafická úroveň práce

A	B	C	N
---	---	---	---

V pořádku. Textu by ale prospělo, kdyby obsahoval i obrazové náhledy jednotlivých reklam.

Otázky k obhajobě:

Jak je dnes v ČR nastaven věk odchodu do důchodu?

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
-------------	-----------------	-----------	---------------

V Českých Budějovicích dne 21.5.2012

Marie Tebes

Podpis vedoucího/oponenta bakalářské práce